

[Udenrigsministeren]

få vedtaget en resolution, for dens virkeliggørelse vil altid forudsætte en aktiv indsats især fra stormagterne, en indsats, som man kun kan forvente af lande, som føler et medansvar for en beslutning i kraft af deres indflydelse på den og deres støtte til den.

For Danmark, der lægger stor vægt på at styrke FNs og sikkerhedsrådets autoritet, må det derfor være et vigtigt mål at fremme enigheden mellem rådets faste medlemmer. Se, hermed mener jeg ikke, at vi skal søge at indtage en mæglende midterposition mellem USA og Sovjetunionen. Vi er nu engang ikke et neutralt land, men vi er medlemmer af den vestlige alliance, og inden for alliancen har vi altid stået for en afspændingsfremmende politik. Jeg vil heller ikke henfalde til illusioner om, hvor megen indflydelse Danmark kan øve på forholdet mellem stormagterne. Det er naturligvis helt overvejende disse magter selv, der må vise politisk vilje og mod til at udvikle deres indbyrdes dialog om de spørgsmål, der skiller dem, og der kan heldigvis omsider nu spores positive signaler fra begge sider.

Danmark kan imidlertid virke for en forbedring af forholdet mellem sikkerhedsrådets faste medlemmer med hensyn til begge de hovedkategorier af spørgsmål, som giver anledning til spændinger, nemlig dels konflikt-situationer i forskellige dele af verden, dels nedrustnings- og våbenkontrollspørgsmålene.

Inden for FN-systemet frembyder vore muligheder med hensyn til de regionale spørgsmål sig særlig i sikkerhedsrådet, mens arbejdet med våbenkontrol- og nedrustnings-spørgsmålene, som jeg tidligere har omtalt, må foregå i generalforsamlingen og i forskellige andre organer. I sikkerhedsrådet kan vore handlemuligheder først og fremmest vise sig i forhold til de ofte akutte regionale konflikter, som rådet beskæftiger sig med under hovedparten af sin virksomhed.

Det har gennem mange år været et traditionelt dansk synspunkt, at sådanne regionale konflikter og kriser bør ansues og behandles ud fra deres regionale forudsætninger. Vi gør gældende, at regionale konflikter fortrinsvis bør ses som et udslag af spændinger og modsætningsforhold, ofte af økonomisk og social karakter, i de områder, hvor krisen er opstået, og mindre som en konsekvens af et vanskeligt Øst-Vest-forhold. Det vil derfor også være parterne i området, som det må

tilkomme og påhvile at spille hovedrollen og tage initiativet ved udformningen af forslag til regionale løsninger på regionale problemer, og det vil være lettere at løse kriserne, hvis de kan holdes isoleret fra Øst-Vest-forholdet.

Vi skal naturligvis ikke naivt bestride, at regionale konflikter ofte har en sammenhæng med Øst-Vest-forholdet. Vores synspunkt er imidlertid, at sammenhængen som udgangspunkt bør opfattes således, at de regionale konflikter og kriser ses som medvirkende årsager til et spændt Øst-Vest-forhold mere end som konsekvenser af Øst-Vest-forholdet. Det afgørende er, at vi ikke ved en ensidig betragtning af verden igennem Øst-Vest-modsætningsens briller bidrager til en blokering af mulige løsninger. Denne tilgang fører ikke alene til en mere konstruktiv behandling af lokale kriser og dermed til lokal afspænding, den fører forhåbentlig også til en forbedring af Øst-Vest-forholdet og dermed til global afspænding.

Jeg skal herefter konkret behandle nogle af de spørgsmål, som kan forventes at blive taget op i sikkerhedsrådet i vores medlemsperiode.

Hvad angår Danmarks beskæftigelse med disse spørgsmål, vil det være fremgået af mine tidligere bemærkninger om vilkårene for sikkerhedsrådets arbejde, at jeg ikke finder det rigtigt at fremsætte nogen generel programklæring; jeg vil blot fremhæve to grundprincipper. For det første at Danmarks holdning til de politiske spørgsmål, der kommer til behandling i sikkerhedsrådet, naturligvis vil være den samme i sikkerhedsrådet som uden for sikkerhedsrådet. For det andet at vi betragter sikkerhedsrådet som en arbejdsplads, hvor vi på grundlag af danske synspunkter skal producere samarbejde og konkrete resultater. Sikkerhedsrådet er ikke en tribune for fanfareforslag, sikkerhedsrådet er et forhandlingsforum og ikke, sådan som generalforsamlingen er det, et debatforum.

At regeringens udenrigspolitiske holdning vil være den samme i sikkerhedsrådet som uden for dette, gælder f.eks. også med hensyn til vores holdning til apartheidssystemet i Sydafrika. Det er som bekendt dansk politik, at det internationale pres mod Sydafrika bør øges og gøres mere effektivt, og at sikkerhedsrådet snarest bør vedtage bindende økonomiske sanktioner mod Sydafrika som led i